

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 326-01/16-25/
Ljubljana, 9. 11. 2016

EPA 1472-VII

Državni svet Republike Slovenije je na 45. seji 9. 11. 2016, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o voznikih (ZVoz-1) – druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o voznikih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Ker se predlagajo pomembne vsebinske in nekatere redakcijske spremembe veljavnega Zakona o voznikih, ki pomenijo noveliranje več kot tretjine veljavnega zakona, je Vlada predložila nov zakon, ki pa ne posega v osnovne rešitve obstoječega zakona. Temeljni cilji predloga zakona so uskladitev veljavne zakonodaje z evropsko, določitev glob za prekrške za izvrševanje Uredbe 1071/2009/ES o skupnih pravilih glede pogojev opravljanja dejavnosti cestnega prevoznika, določitev pravne podlage za sklenitev sporazumov o vzajemnem priznavanju voznških dovoljenj s tretjimi državami, prenova določb, ki povzročajo težave pri izvajanju veljavnega zakona. Poleg tega se s ciljem povečanja varnosti cestnega prometa in preprečevanja zlorab predlaga prenova določb, ki urejajo usposabljanje kandidatov za voznike v šolah vožnje ter dodatno usposabljanje voznikov.

Državni svet je bil seznanjen, da je Republika Slovenija že prejela obrazloženo mnenje Evropske komisije zaradi nepravilnega oz. nepopolnega prenosa določb Direktive 2006/126/EA o voznških dovoljenjih, ki se nanašajo na opredelitev voznških dovoljenj, ureditev ekvivalenc med kategorijami voznškega dovoljenja, ureditev pogojev za zamenjavo voznškega dovoljenja, ureditev pogojev za zavrnitev izdaje ali priznanja voznškega dovoljenja ter ureditev vseh zahtev glede enega od pogojev za izdajo voznškega dovoljenja (običajno prebivališče). V okviru prenove določb, ki urejajo usposabljanje kandidatov za voznike v šolah vožnje ter dodatno usposabljanje voznikov, se predlaga prenova določb o strokovnem nadzoru nad delom šol voženj in pooblaščenih organizacij, ki izvajajo programe dodatnih usposabljanj, pri čemer je postavljena razmejitev med lažjimi in težjimi kršitvami in v katerih primerih lahko Javna agencija za varnost prometa odvzame pooblastilo oz. izbriše šolo voženj iz registra. Popolnoma se ureja čezmejno opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov za voznike kot tudi opravljanje dela učiteljev vožnje, učiteljev predpisov in strokovnih vodij šol voženj, pri čemer slednji pridobivajo nove pristojnosti in večjo odgovornost ter se jim omejuje čas, v katerem lahko poučujejo kandidate za voznike namesto učiteljev vožnje. Predlagani zakon spreminja in

dopolnjuje tudi določbe, ki zaradi nejasnega ali dvomljivega zapisa povzročajo težave pri izvajanju zakona (opravljanje kontrolnih zdravstvenih pregledov, veljavnost zdravniških spričeval o opravljenih kontrolnih zdravstvenih pregledih, pogoji za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja, opravljanje programa dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov, itd.), ter določbe, ki omogočajo uporabnikom izigravanje sistema na področju voznikov (izigravanje instituta ugovora na izdano zdravniško spričevalo). Prav tako se s predlogom zakona podaljšuje rok, do katerega je treba zamenjati vozniška dovoljenja, ki so izdana na starih obrazcih, iz 30. aprila 2018 na 19. januar 2023.

Kot ugotavlja Državni svet, se predlaga delitev teoretičnega dela usposabljanja na splošni in dodatni del, pri čemer je splošni del enak za vse kategorije in obsega 16 ur, dodatni del usposabljanja pa je določen glede na posamezne in podrejene kategorije. Organizacije, ki bodo izvajale dodatni del usposabljanj, bodo izbrane na javnem razpisu. Zaradi zagotavljanja varnosti voznikov enoslednih motornih vozil predlog zakona na novo določa, da se mora program dodatnega usposabljanja udeležiti voznik začetnik, ki ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče in je v Republiki Sloveniji opravil vozniški izpit in pridobil vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A in B. Voznik začetnik, ki bo imel vozniško dovoljenje za kategorijo A2 ali A in B, bo moral opraviti program dodatnega usposabljanja za kategorijo A2 ali A in program dodatnega usposabljanja za kategorijo B. Predlog zakona tudi odpravlja administrativna bremena za upravne enote (združitvev postopka odločanja o napotitvi na kontrolni zdravstveni pregled in postopka odvzema vozniških dovoljenj), obenem pa se zaradi pospešitve postopkov dva inšpekcijska postopka, ki ju vodi inšpektorat, pristojen za promet, prenašata v pristojnost upravnih enot.

Državni svet podpira predlog zakona, ki ne posega v osnovne rešitve veljavnega zakona in je bil v času njegove priprave in kasnejših usklajevanj posredovan vsem slovenskim občinam in upravnim enotam, ki so imele možnost podajati predloge.

V preteklosti je Državni svet poudaril, da bi na področju varnosti cestnega prometa lahko naredili še večji napredek z okrepljenim sodelovanjem lokalnih skupnosti v okviru svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v samoupravnih lokalnih skupnostih (sveti). Državni svet ugotavlja, da se s predlogom zakona spreminja vloga in način imenovanja svetov. Medtem ko svet zdaj deluje kot posvetovalno telo župana, se predlaga, da občine ustanovijo svete kot samostojne in neodvisne organe, pri čemer predstavniški organi lokalnih skupnosti določijo sestavo sveta. V zvezi z opozorilom Javne agencije za varnost prometa, da je praksa pokazala, da je bilo delovanje svetov v preteklosti, ko je že veljala zdaj predlagana ureditev, boljše kot zdaj, ko sveti zaradi vpliva županov nimajo neodvisne vloge, Državni svet meni, da bi morali pristopiti k morebitni drugačni ureditvi svetov na podlagi opravljene natančne analize. Poleg tega Državni svet meni, da bi bila z vidika operativnosti ohranitev sedanje ureditve delovanja svetov bolj smiselna, saj je morebitna zamenjava neaktivnih članov z novimi člani zdaj enostavnejša kot bo v okviru predlagane ureditve. Ob tem tudi ne smemo mimo dejstva, da bodo v svetih, ki jih imenujejo občinski sveti, bolj zastopani predstavniki političnih strank kot strokovnjaki.

Državni svet pričakuje, da bo nova ureditev vzpostavitve centralne baze preprečevala sedanje anomalije, ko je zaradi nepovezanosti baz podatkov onemogočen vpogled v dejansko stanje uspešnosti opravljanja kontrolnih zdravstvenih pregledov in so zato lahko posamezniki pridobili zdravniško spričevalo po opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu pri enem pooblaščenem izvajalcu zdravstvene dejavnosti, čeprav v časovno skoraj enakem obdobju niso opravili kontrolnega zdravstvenega pregleda v drugi zdravstveni organizaciji.

V zvezi s predlaganim pojmom običajnega prebivališča Državni svet, da pri izdaji ali zamenjavi tujih vozniških dovoljenj s slovenskimi vozniškimi dovoljenji ne bo več zadoščalo, da ima oseba prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na ozemlju Republike Slovenije, ampak bo pomembno, da oseba na tem območju tudi dejansko biva. Upravna enota bo morala v postopku izdaje oz. menjave vozniškega dovoljenja preveriti, ali oseba, ki ima prijavljeno začasno oz. stalno prebivališče, tudi dejansko prebiva na območju naše države. V zvezi s tem se je postavilo vprašanje načina preverjanja stalnega oz. začasnega prebivališča, saj vemo, da so ti postopki dolgotrajni in občutljivi. Državni svet je bil seznanjen, da se z uvedbo novega pojma ne posega v postopek ugotavljanja, kje ima oseba stalno oz. začasno prebivališče oz. se za namen pridobivanja vozniškega dovoljenja pridobivajo vsi podatki iz centralnega registra prebivalstva. Ob tem pa evropska zakonodaja zahteva, da se ob izdaji in zamenjavi tujega vozniškega dovoljenja s slovenskim preveri, ali ima oseba običajno prebivališče na območju naše države (kraj, kjer oseba stanuje vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu, pri čemer so določeni še dodatni pogoji).

Z vidika zasledovanja cilja povečevanja varnosti v cestnem prometu Državni svet opozarja na vprašanje, zakaj se predlaga nižanje stopnje izobrazbe za učitelje predpisov s predpisane visokošolske na višješolsko izobrazbo. Kot je pojasnil predlagatelj zakona, je predlog za nižanje zahtevane stopnje izobrazbe učiteljev predpisov podalo Združenje šol voženj Slovenije.

V zvezi s predlogom, da lahko strokovni vodje šol omejen čas poučujejo kandidate za voznike namesto učiteljev vožnje, je bilo pojasnjeno, da je njihova prvenstvena naloga usmerjena v strokovno udejstvovanje, ob tem pa lahko nadomeščajo tudi učitelje vožnje, vendar omejen čas (60 ur mesečno kot povprečna omejitev v obdobju, ki ni daljše od 6 mesecev).

Na podlagi navedenega Državni svet predlaga amandma k 6. in 56. členu predloga zakona in poziva kvalificirane predlagatelje amandmajev, da ju proučijo in v nadaljevanju zakonodajnega postopka povzamejo kot svojega:

K 6. členu:

V prvem odstavku se besedna zveza »kot samostojen in neodvisen organ« nadomesti z besedno zvezo »ki delujejo kot posvetovalno telo župana«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Svet sestavljajo predstavniki organov, organizacij in institucij, katerih dejavnost je usmerjena k preventivi in vzgoji v cestnem prometu (npr. vzgojno izobraževalnih organizacij, organizacij civilne družbe, policije, občinskih redarjev, šol vožnje, upravljavcev cest in drugih izvajalcev). Svet lokalne skupnosti določi število članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: članov) sveta in jih na podlagi predlogov organizacij in institucij iz prejšnjega stavka imenuje za mandatno dobo štirih let.«

Obrazložitev:

Sedanji sveti kot posvetovalna telesa župana delujejo dobro in so bistveno bolj operativni kot bi bili, če bi jih imenovali občinski sveti. Po mnenju Državnega sveta predlagatelj ni podal utemeljene obrazložitve za predlagano spremembo in delovanje svetov, ki po novem ne bi bili nič bolj neodvisni od dnevno političnih dogajanj kot so zdaj oz. bodo v njih bolj zastopani predstavniki političnih strank kot pa strokovnjaki.

K 56. členu:

V dvanajstem in trinajstem odstavku se pred piko doda naslednje besedilo:

»če obstaja dokazilo, da so bili s strani voznika posredovani podatki o neveljavnem vozniškem dovoljenju«.

Obrazložitev:

Prevozniki in odgovorna oseba v praksi nimata možnosti, da bi bila vsak trenutek seznanjena s tem, ali imajo njihovi vozniki pri prevozu blaga ali potnikov veljavna vozniška dovoljenja, saj jih vozniki o tem dejstvu ne seznanjajo. Prevozna podjetja oziroma odgovorne osebe v podjetju nimajo možnosti, da bi bile o tem pomembnem dejstvu nemudoma seznanjena, a bi morala kljub temu nositi odgovornost. Zato se predlaga, da se v postopku morebitnega kaznovanja podjetnika oziroma odgovorne osebe zahteva od voznika predložitev dokazila o posredovanih podatkih glede veljavnosti oziroma neveljavnosti vozniškega dovoljenja prevoznemu podjetju oziroma njegovi odgovorni osebi.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik